

Isikuandmete kaitse seadus

- Isikuandmed on andmed tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta, mis väljendavad selle isiku füüsilisi, psüühilisi, füsioloogilisi, majanduslikke, kultuurilisi või sotsiaalseid omadusi, suhteid ja kuuluvust
- Isikuandmete töötlemine on lubatud üksnes andmesubjekti nõusolekul, kui seadus ei sätesta teisiti
- Eraelulised isikuandmed:
 - perekonnaelu üksikasju kirjeldavad andmed;
 - sotsiaalabi või sotsiaalteenuste osutamise taotlemist kirjeldavad andmed;
 - isiku vaimseid või füüsilisi kannatusi kirjeldavad andmed;
 - isiku kohta maksustamisega kogutud teave, välja arvatud teave maksuvõlgnevuste kohta

Isikuandmete kaitse seadus

- Delikaatsed isikuandmed (1)
 - poliitilisi vaateid, usulisi ja maailmavaatelisi veendumusi kirjeldavad andmed, välja arvatud andmed seadusega ettenähtud korras registreeritud eraõiguslike juriidiliste isikute liikmeks olemise kohta;
 - etnilist päritolu ja rassilist kuuluvust kirjeldavad andmed;
 - andmed tervises seisundi või puude kohta;
 - andmed pärilikkuse informatsiooni kohta;
 - andmed seksuaalelu kohta;
 - andmed ametiühingu liikmelisuse kohta;

Delikaatsed isikuandmed (2)

- kriminaalmenetluses või muus õiguserikkumise väljaselgitamise menetluses kogutav teave enne avalikku kohtuistungit või otsuse langetamist õigusrikkumise asjas või juhul, kui see on vajalik kõlbluse või inimeste perekonna- ja eraelu kaitseks või kui seda nõuavad alaealise, kannatanu, tunnistaja või õigusemõistmise huvid.

Isikuandmete kaitse seadus

- Füüsilise isiku kohta kogutud statistilised andmed ei ole isikuandmed, kui puudub võimalus isikut, kelle kohta need andmed on kogutud, üheselt tuvastada.
- Isikuandmete töötlemine on isikuandmete kogumine, salvestamine, korrastamine, säilitamine, muutmine, päringute teostamine, väljavõtete tegemine, kasutamine, üleandmine, ühendamine, sulgemine, kustutamine või hävitamine või mitu eeltoodud toimingut, sõltumata toimingute teostamise viisist või kasutatavatest vahenditest.
- Delikaatsete isikuandmete töötlemine on ilma andmesubjekti nõusolekuta lubatud:
 - seaduse või välislepinguga ettenähtud ülesande täitmiseks
 - andmesubjekti või muu isiku elu, tervise ja vabaduse kaitseks

Isikuandmete kaitse seadus

- Andmesubjektil on õigus saada isikuandmete töötlejalt enda kohta käivaid isikuandmeid, muidu võib AKI sunniraha nõuda. Isikuandmed väljastatakse võimaluse korral andmesubjekti soovitud viisil.
- Andmete väljastamise eest paber kandjal võib isikuandmete töötleja nõuda fikseeritud tasu, kui maht on üle 20 lk.

Isikuandmete kaitse üldmäärus

- GDPR — *General Data Protection Regulation*
- Jõustub 25. mail 2018
- EU tasemel ühised reeglid isikuandmete kaitseks
- Andmeleketest teatamise kohustus
- Potentsiaalselt väga suured trahvid
- Selle alusel on tegemisel uus isikuandmete kaitse seadus

Isikuandmete kaitse üldmäärus

- Endiselt on vajalik andmesubjekti nõusolek, lisaks mõned seadusest tulenevad lubavad asjaolud
- Isikuandmeid töötlevad asutused peavad paika panema oma andmekaitsereeglid, sealhulgas andmete säilitamise aja, vastutava ja volitatud töötleja
- Inimest kahjustavaid otsuseid ei saa vastu võtta puhtalt algoritmiliselt (sel juhul peab saama neid vaidlustada)
- Isikuandmed tuleb säilitamiseks esimesel võimalusel pseudonümiseerida
- Inimene peab teada saama, mis andmed tema kohta on
- Inimene saab nõusolekut isikuandmete töötluks tagasi võtta
- Inimene peab saama oma andmeid üle kanda ühe töötleja juurest teise juurde

Karistusseadustik

- Arvutiandmetesse sekkumine
 - Arvutisüsteemis olevate andmete ebaseadusliku muutmise, kustutamise, rikkumise või sulustamise, samuti arvutisüsteemi andmete või programmi ebaseadusliku sisestamise eest — karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.
 - Sama teo eest, kui see on toime pandud paljudes arvutisüsteemides olevate andmete vastu ründeprogrammi abil, või on toime pandud grupi poolt, elutähtsa valdkonna arvutisüsteemi vastu või kui sellega on tekitatud oluline kahju, — karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.
 - Juriidilisele isikule rahatrahv (siin ja edaspidi)

Karistusseadustik

- Terminalseadme identifitseerimisvahendi ebaseaduslik kõrvaldamine ja muutmine
 - Elektroonilise side võrgus kasutatavas terminalseadmes identifitseerimisvahendi ebaseadusliku kõrvaldamise või muutmise eest ärilisel eesmärgil — karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.

Karistusseadustik

- Arvutisüsteemi toimimise takistamine
 - Arvutisüsteemi toimimise ebaseadusliku häirimise või takistamise eest andmete sisestamise, edastamise, kustutamise, rikkumise, muutmise või sulustamise teel -- karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.
 - Sama teo eest, kui see on toime pandud paljudes arvutisüsteemides olevate andmete vastu ründeprogrammi abil, või on toime pandiud grupi poolt, elutähtsa valdkonna arvutisüsteemi vastu või kui sellega on tekitatud oluline kahju, — karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

Karistusseadustik

- Arvutikelmus
 - Teisele isikule varalise kahju tekitamise eest arvutiprogrammide või andmete ebaseadusliku sisestamise, muutmise, kustutamise, rikkumise, sulustamise või muul viisil andmetöötlusprotsessi ebaseadusliku sekkumise teel varalise kasu saamise eesmärgil — karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.
 - Pluss karmistavad tingimused, kuni viieaastase vangistusega.

Karistusseadustik

- Arvutikuriteo ettevalmistamine
 - Seadme või arvutiprogrammi, mis on loodud või kohandatud kuritegude toimepanemiseks, või kaitsevahendi, mille abil on võimalik hankida juurdepääs arvutisüsteemile, hankimise, valmistamise, valdamise, levitamise või muul viisil kättesaadavaks tegemise eest, et panna ise või võimaldada kolmandal isikul panna toime kuritegu, — karistatakse rahalise karistuse või kuni kaheaastase vangistusega.
 - Kohus võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerimist.

Karistusseadustik

- Arvutisüsteemile ebaseaduslikult juurdepääsu hankimine
 - Arvutisüsteemile ebaseaduslikult juurdepääsu hankimise eest kaitsevahendi kõrvaldamise või vältimise teel — karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.
 - Sama teo eest, kui sellega on tekitatud oluline kahju või kui juurdepääs on hangitud riigisaladust, salastatud välisteavet või ainult ametialaseks kasutamiseks ettenähtud andmeid sisaldavale arvutisüsteemile või kui juurdepääs on hangitud elutähtsa valdkonna arvutisüsteemile, — karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

Karistusseadustik

- Ebaseaduslikult kõrvaldatud ja muudetud identifitseerimisvahendiga terminalseadme kasutamine
 - Ebaseaduslikult kõrvaldatud või muudetud identifitseerimisvahendiga terminalseadme kasutamise eest elektroonilise side võrgus isiku poolt, kes oli teadlik, et identifitseerimiskood on ebaseaduslikult kõrvaldatud või seda on ebaseaduslikult muudetud, — karistatakse rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.
 - Kohus võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerimist.

Karistusseadustik

- Intellektuaalse omandi vastased süüteod
 - Autorsuse rikkumine
 - Piraatkaubandus
 - Autoriõiguse rikkumine arvutisüsteemis
 - Teose ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ebaseaduslik üldsusele suunamine
 - Autoriõiguse rikkumine
 - Tehnilise kaitsemeetme ja teabe kõrvaldamine
 - Infoühiskonna teenuse ja meediateenuse ebaseaduslik vastuvõtmine
 - Tööstusomandi õiguse rikkumine
 - Völtskaubandus

Karistusseadustik — veel

- Sõnumisaladuse rikkumine
- Delikaatsete isikuandmete ebaseaduslik avaldamine
- Teise isiku identiteedi ebaseaduslik kasutamine
- Valimise ja rahvahääletuse takistamine, valimis- ja hääletamisvabaduse rikkumine, valimiste võltsimine, hääle ostmine, valimispettus, hääletamissaladuse rikkumine, valimisagitatsiooni takistamine, ebaseaduslik agitatsioon

Autoriõiguse seadus

- Kaitstakse teoseid (palju liike); teosteks pole näiteks ideed, päevauudised, faktid ja andmed
- Autori varalised õigused on võõrandatavad, isiklikud mitte
- Autor otsustab, kellel ja mis tingimustel ta oma teoseid kasutada lubab
- Autoriõigus tekib teose loomisega (vajalik tajutav väljendus) automaatselt
- Copyright, patent, leping
- Teoste edasi levitamine, välja rentimine, avalik esitus jms on enamasti autori või levitaja poolt lepinguga piiratud
- Isiklikuks tarbeks (mitteäriliselt) tohib kopeerida (ka võrgust "tõmmata") ja sõpradega koos vaadata

Arvutiprogrammide erinõuded

- Ei tohi enda tarbeks kopeerida
- Tohib teha varukoopia
- Tohib kopeerida, tõlkida, kohandada jms programmi tööle saamiseks ja vigade parandamiseks
- Õiguspärane kasutaja tohib arvutiprogramme pöördkodeerida ühilduvuse saavutamiseks, kui vajalikku infot muidu ei saa ja pöördkodeeritakse ainult vajalikke osi
- Pöördkodeerimisel saadud infot ei tohi kasutada muuks otstarbeks kui sõltumatult loodud programmi ühilduvuse tagamiseks, üle anda teistele isikutele (v.a. ühilduvuse tagamiseks) ega kasutada konkureeriva programmi tegemiseks

Hädaolukorra seadus

- Elutähtsa teenuse osutajad (seadus loetleb valdkonnad)
 - Elekter, gaas, vedelkütus
 - Lennundus, põhimaanteed, raudteetransport, laevandus
 - Telefoniside, andmeside, mobiilside, ringhääling, kaabellevi, eriside, post
 - Pääste, hädaabi, arstiabi
 - Sularaha kättesaadavus, maksete tomimine
 - ...
- Riskianalüüsi, tegutsemisplaani ja õppuste nõue